

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษา

- 2.1 ระดับหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษา
- 2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แนวทางการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษา

- 3.1 แนวทางการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษา
  - 3.1.1 การวางแผน
  - 3.1.2 การปฏิบัติงานตามแผน
  - 3.1.3 การตรวจสอบการปฏิบัติงาน
  - 3.1.4 การปรับปรุงการปฏิบัติงาน
  - 3.1.5 การรายงานการประเมิณตนเองของสถานศึกษา
- 3.2 การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมิณผลภายในสถานศึกษา
- 3.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมิณผลภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมิณผลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกำหนดให้ครูในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนนั้นมาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวมของโรงเรียนต่อไป สำหรับรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ถึง 4.4

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละของโรงเรียนและจำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ และขนาดโรงเรียน

ภาคภูมิศาสตร์/จังหวัด	ขนาดโรงเรียน							
	ใหญ่		กลาง		เล็ก		รวม	
	โรงเรียน (ครู)	ร้อยละ	โรงเรียน (ครู)	ร้อยละ	โรงเรียน (ครู)	ร้อยละ	โรงเรียน (ครู)	ร้อยละ
เหนือ	5 (102)	8.20	6 (87)	9.84	6 (45)	9.84	17 (234)	27.86
1. เชียงใหม่	2 (29)	3.28	3 (41)	4.92	3 (22)	4.92	8 (92)	13.11
2. กำแพงเพชร	3 (73)	4.92	3 (46)	4.92	3 (23)	4.92	9 (142)	14.75
กลาง	5 (107)	8.20	5 (83)	8.20	6 (55)	9.84	16 (245)	26.23
3. นครปฐม	3 (67)	4.92	3 (49)	4.92	3 (34)	4.92	9 (151)	14.75
4. สระบุรี	2 (40)	3.28	2 (34)	3.28	3 (20)	4.92	7 (94)	11.48
ใต้	5 (115)	8.20	5 (69)	8.20	5 (51)	8.20	15 (235)	24.59
5. ชุมพร	3 (68)	4.92	3 (47)	4.92	3 (27)	4.92	9 (142)	14.75
6. ปัตตานี	2 (47)	3.28	2 (22)	3.28	2 (24)	3.28	6 (93)	9.84
ตะวันออกเฉียงเหนือ	6 (125)	9.84	3 (50)	4.92	4 (41)	6.56	13 (216)	21.32
7. มหาสารคาม	3 (61)	4.92	2 (37)	3.28	2 (20)	3.28	7 (118)	11.48
8. บุรีรัมย์	3 (64)	4.92	1 (13)	1.64	2 (21)	3.28	6 (98)	9.84
รวม	21(449)	34.43	19(289)	31.15	21(191)	34.43	61(929)	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ และขนาดโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ขนาดของโรงเรียนดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กคือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน โรงเรียนขนาดกลางคือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 301-900 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 901 คนขึ้นไป พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 61 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมากที่สุดและมีจำนวน 21 โรงเรียนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 34.43 และโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 19 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 31.15 และภาคที่มีกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือภาคเหนือมีจำนวน 17 โรงเรียนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 27.86 รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 26.23, 24.23 และ 21.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	191	20.6
หญิง	722	77.7
ไม่ระบุเพศ	15	1.6
รวม	929	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
2. ภาคภูมิศาสตร์		
ภาคเหนือ	234	25.2
ภาคกลาง	245	26.3
ภาคใต้	235	25.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	216	23.3
รวม	929	100.0
3. ขนาดโรงเรียน		
เล็ก	205	22.1
กลาง	275	29.6
ใหญ่	449	48.3
รวม	929	100.0
4. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	26	2.8
อาจารย์ใหญ่	16	1.7
ครูใหญ่	1	.1
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	13	1.4
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	4	.4
ครูผู้สอน	868	93.4
ไม่ระบุตำแหน่ง	1	.1
รวม	929	100.0
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 11 ปี	139	15.0
11-20 ปี	173	18.6
21-30	483	52.0
31 ปีขึ้นไป	118	12.7
ไม่ระบุ	16	1.7
รวม	929	100.0
6. ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม		
ไม่เคย	599	64.5
เคย 1-5 ครั้ง	320	34.4
เคย 6-10 ครั้ง	7	.8
เคยมากกว่า 10 ครั้ง	3	.3
รวม	929	100.0

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปร เพศ ภาควิชาศาสตร์ ขนาดโรงเรียน ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม และการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 77.7 โดยอยู่ในแต่ละภาคจำนวนใกล้เคียงกันทั้ง 4 ภาค เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.3 เป็นครูผู้สอนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 93.4 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.0 และส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 64.5

ตารางที่ 4.3 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

สาขาวิชา	วุฒิการศึกษา								รวม	
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		อื่นๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บริหารการศึกษา	-	-	59	6.35	16	1.72	1	0.10	77	8.29
2. หลักสูตรและการสอน	-	-	-	-	4	0.43	-	-	4	0.43
3. วัดผลการศึกษา	-	-	5	0.54	2	0.20	-	-	7	0.75
4. เทคโนโลยีการศึกษา	1	0.10	14	1.51	1	0.10	-	-	16	1.72
5. จิตวิทยาการแนะแนว, จิตวิทยาการปรึกษา	-	-	9	0.97	1	0.10	-	-	10	1.08
6. การศึกษาปฐมวัย	1	0.10	44	-	-	-	-	-	45	4.83
7. การประถมศึกษา	5	0.54	200	21.53	3	0.32	-	-	208	22.39
8. การศึกษาผู้ใหญ่	-	-	1	0.10	-	-	-	-	1	0.10
9. ภาษาไทย	2	0.20	86	9.26	2	0.20	-	-	90	9.69
10. ภาษาอังกฤษ	1	0.10	26	2.80	-	-	-	-	27	2.91
11. วิทยาศาสตร์, วิทยาศาสตร์การกีฬา, เคมี, ชีววิทยา	3	0.32	48	5.17	-	-	-	-	51	5.49
12. คณิตศาสตร์	-	-	18	1.94	-	-	-	-	18	1.94
13. คอมพิวเตอร์	-	-	2	0.20	1	0.10	-	-	3	0.32
14. สังคมศึกษา	2	0.20	78	8.40	1	0.10	-	-	81	8.71
15. ภูมิศาสตร์	-	-	7	0.75	-	-	-	-	7	0.75
16. ประวัติศาสตร์	1	0.10	21	2.26	1	0.10	-	-	23	2.47
17. สุขศึกษา	-	-	21	2.26	-	-	-	-	21	2.26
18. ศิลปศึกษา	2	0.20	13	1.34	-	-	-	-	15	1.61

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สาขาวิชา	วุฒิการศึกษา								รวม	
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		อื่นๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19. นาฏศิลป์	2	0.20	12	-	1	0.10	2	0.20	19	19
20. ดนตรี	-	-	3	0.32	-	-	-	-	3	0.32
21. พลศึกษา	-	-	22	2.37	-	-	-	-	22	2.37
22. พัฒนาชุมชน	2	0.20	10	1.08	-	-	-	-	12	1.30
23. บรรณารักษ์	-	-	9	0.97	-	-	-	-	9	0.97
24. ยุทธศาสตร์ศิลป์	-	-	7	0.75	-	-	-	-	7	0.75
25. คหกรรมศาสตร์	1	0.10	33	3.55	-	-	-	-	34	3.66
26. เกษตรศาสตร์	-	-	19	2.05	-	-	-	-	19	2.05
27. สหกรณ์	-	-	3	0.32	-	-	-	-	3	0.32
28. การบัญชี	1	0.10	-	-	-	-	-	-	1	0.10
29. ไม้ระแนง	39	4.20	44	4.41	2	0.20	14	1.51	96	10.00
รวม	63	7.10	814	81.30	35	3.77	17	1.82	929	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน และร้อยละของครูจำแนกตามสาขาวิชา และวุฒิการศึกษา พบว่ามีครูสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 โดยส่วนใหญ่ไม้ระแนงสาขาวิชา มีครูสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 814 คน คิดเป็นร้อยละ 81.30 โดยสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 22.39 และครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 3.77 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาบริหารการศึกษาจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 8.29

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ.

ตัวแปร	การประเมินภายนอก (สมศ.)				รวม	
	เคย		ไม่เคย		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ		
1 ขนาดโรงเรียน						
ใหญ่	11	10	47.62	52.38	21	100.00
กลาง	6	13	68.42	32.58	19	100.00
เล็ก	2	19	90.48	9.52	21	100.00
รวม	19	42	68.85	31.15	61	100.00
2 ภาคภูมิศาสตร์						
เหนือ	7	11	61.11	38.89	18	100.00
กลาง	3	15	83.33	16.67	18	100.00
ใต้	3	9	75.00	25.00	12	100.00
ตะวันออกเฉียงเหนือ	6	7	53.85	46.15	13	100.00
รวม	19	42	68.85	31.15	61	100.00

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน และร้อยละของโรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์และขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่าโรงเรียนที่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. มีเพียงร้อยละ 31.15

เมื่อพิจารณาตามภาคภูมิศาสตร์ พบว่าโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.15 ของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 13 โรงเรียน รองลงมาคือ ภาคเหนือคิดเป็นร้อยละ 38.86 ของโรงเรียนภาคเหนือ 18 โรงเรียน ภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของโรงเรียนในภาคใต้ 12 โรงเรียน และภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 16.67 ของโรงเรียนในภาคกลาง 18 โรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.38 ของโรงเรียนขนาดใหญ่ 21 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางเคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. คิดเป็นร้อยละ 32.58 ของโรงเรียนขนาดกลาง 19 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็กเคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. คิดเป็นร้อยละ 9.54 ของโรงเรียนขนาดเล็ก 21 โรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา

2.1 ระดับหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในแต่ละภาคภูมิศาสตร์ และขนาดโรงเรียนดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ภาคภูมิศาสตร์	หมโนทัศน์		การปฏิบัติงาน	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.
เหนือ				
เล็ก	31.24	6.57	1.24	0.68
กลาง	32.48	6.13	1.13	0.71
ใหญ่	32.28	5.97	1.08	0.67
รวม	32.18	6.15	1.13	0.69
กลาง				
เล็ก	33.61	5.25	0.85	0.48
กลาง	30.28	5.36	0.85	0.73
ใหญ่	33.14	5.48	1.20	0.78
รวม	32.27	5.56	1.00	0.72
ใต้				
เล็ก	32.31	5.44	0.98	0.67
กลาง	31.17	5.67	0.84	0.61
ใหญ่	30.82	5.09	1.27	0.68
รวม	31.25	5.35	1.09	0.68
ตะวันออกเฉียงเหนือ				
เล็ก	31.63	5.73	1.24	0.65
กลาง	32.78	4.81	1.38	0.56
ใหญ่	32.98	5.01	1.24	0.77
รวม	32.68	5.11	1.27	0.70
รวมทั้ง 4 ภาค				
เล็ก	32.88	5.42	0.96	0.58
กลาง	30.93	5.40	0.94	0.70
ใหญ่	32.51	5.33	1.23	0.75
รวมทั้งหมด	32.11	5.42	1.08	0.72

หมายเหตุ คะแนนเต็มหมโนทัศน์เกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาเท่ากับ 50

คะแนนเต็มการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาเท่ากับ 2

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมโนทัศน์และการปฏิบัติงาน ประเมินผลภายในสถานศึกษา จำแนกตามภาคและขนาดโรงเรียนพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ภาคมี คะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์การประเมินผลภายในสถานศึกษา 32.11 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน และ คะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงาน 1.08 จากคะแนนเต็ม 2 คะแนน และเมื่อพิจารณาตามภาคแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์ในแต่ละภาคไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ย คะแนนมโนทัศน์มากที่สุดเท่ากับ 32.68 รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ โดยมี คะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์เท่ากับ 32.27, 32.18 และ 31.25 ตามลำดับ ส่วนการปฏิบัติงานประเมินผล ภายในสถานศึกษานั้นพบว่า โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติงาน ประเมินผลภายในสถานศึกษามากที่สุดเท่ากับ 1.27 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์เท่ากับ 1.13, 1.09 และ 1.00 ตามลำดับ

จากนั้นผู้วิจัยได้แปลงคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวัดมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายใน สถานศึกษาเป็นคะแนนที (T score) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกระดับมโนทัศน์และ การปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา โดยกำหนดให้

โรงเรียนที่มีมโนทัศน์ระดับสูงคือ โรงเรียนคะแนนตั้งแต่ 50 ขึ้นไป

โรงเรียนที่มีมโนทัศน์ระดับต่ำคือ โรงเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่า 50

โรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานระดับสูงคือ โรงเรียนที่มีคะแนนตั้งแต่ 50 ขึ้นไป

โรงเรียนที่มีการปฏิบัติงานระดับต่ำคือ โรงเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่า 50

ซึ่งคะแนน T50 ของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์เท่ากับ 32.11 และคะแนน T50 ของคะแนนเฉลี่ย การปฏิบัติงานเท่ากับ 1.08 จากนั้นผู้วิจัยจึงนำระดับมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายใน สถานศึกษานั้นมากำหนดเป็นรูปแบบของโรงเรียนไว้เป็น 4 รูปแบบคือ

โรงเรียนรูปแบบที่ 1 หมายถึง โรงเรียนที่มีมโนทัศน์และการปฏิบัติงานระดับสูง

โรงเรียนรูปแบบที่ 2 หมายถึง โรงเรียนที่มีมโนทัศน์อยู่ในระดับสูงแต่การปฏิบัติงานระดับต่ำ

โรงเรียนรูปแบบที่ 3 หมายถึง โรงเรียนที่มีมโนทัศน์อยู่ในระดับต่ำแต่การปฏิบัติงานระดับสูง

โรงเรียนรูปแบบที่ 4 หมายถึง โรงเรียนที่มีมโนทัศน์และการปฏิบัติงานระดับต่ำ

โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนที่ของมโนทัศน์และการปฏิบัติงาน
ประเมินผลภายในสถานศึกษา และรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดของแต่ละโรงเรียน

ภาคภูมิศาสตร์/ จังหวัด	โรง เรียน	มโนทัศน์				การปฏิบัติงาน				รูปแบบ
		Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	
เหนือ										
1. เชียงใหม่	1	32.05	6.55	49.72	ต่ำ	1.13	0.73	51.40	สูง	3
	2	31.44	4.10	46.95	ต่ำ	1.66	0.67	67.38	สูง	3
	3	33.36	8.51	55.65	สูง	1.08	0.69	49.89	ต่ำ	2
	4	31.09	4.74	45.37	ต่ำ	0.48	0.66	31.80	ต่ำ	4
	5	32.50	5.03	51.76	สูง	1.16	0.59	52.30	สูง	1
	6	33.89	6.23	58.06	สูง	1.15	0.89	52.00	สูง	1
	7	28.10	4.09	40.43	ต่ำ	1.20	0.61	37.53	ต่ำ	4
	8	30.00	1.00	31.82	ต่ำ	0.67	0.33	53.21	สูง	3
รวม		31.55	1.87	47.47	ต่ำ	1.06	0.36	49.39	ต่ำ	
2. กำแพงเพชร	9	30.62	6.46	43.24	ต่ำ	0.96	0.67	46.27	ต่ำ	4
	10	34.50	4.70	60.82	สูง	0.80	0.56	41.45	ต่ำ	2
	11	32.96	6.40	52.03	สูง	1.20	0.61	53.51	สูง	1
	12*	32.76	4.01	52.94	สูง	1.61	0.73	65.87	สูง	1
	13	36.50	7.61	69.88	สูง	1.29	0.63	56.22	สูง	1
	14**	28.93	3.47	35.58	ต่ำ	0.92	0.56	45.07	ต่ำ	4
	15	38.00	8.72	76.68	สูง	1.00	0.69	47.48	ต่ำ	2
	16	29.63	9.80	38.75	ต่ำ	0.96	0.76	46.27	ต่ำ	4
	17	31.58	5.11	47.59	ต่ำ	1.72	0.22	69.19	สูง	3
รวม		32.70	3.06	53.05	สูง	1.16	0.32	52.37	สูง	
รวมภาคเหนือ		32.34	2.56	51.03	สูง	1.12	0.32	51.08	สูง	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ภาคภูมิศาสตร์/ จังหวัด	โรง เรียน	มโนทัศน์				การปฏิบัติงาน				รูปแบบ
		Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	
กลาง										
3. นครปฐม	18	34.59	4.79	61.23	สูง	1.19	0.68	53.21	สูง	1
	19	30.63	4.75	42.69	ต่ำ	1.69	0.53	68.28	สูง	3
	20	32.52	5.64	51.85	สูง	1.39	0.74	59.24	สูง	1
	21	29.15	3.48	36.58	ต่ำ	0.92	0.71	45.07	ต่ำ	4
	22	30.82	5.85	44.14	ต่ำ	0.79	0.93	41.15	ต่ำ	4
	23	29.33	5.02	37.39	ต่ำ	1.12	0.67	51.10	สูง	3
	24	36.29	7.02	68.93	สูง	0.79	0.67	41.15	ต่ำ	2
	25	30.56	4.07	42.97	ต่ำ	0.87	0.29	43.56	ต่ำ	4
	26	34.45	5.59	60.59	สูง	0.85	0.58	42.96	ต่ำ	2
	รวม		32.02	2.56	49.60	ต่ำ	1.07	0.31	49.51	ต่ำ
4. สระบุรี	27	34.33	6.22	60.05	สูง	0.93	0.78	45.37	ต่ำ	2
	28	33.63	5.21	56.88	สูง	0.75	0.88	39.94	ต่ำ	2
	29	28.75	4.41	34.76	ต่ำ	1.03	0.47	48.38	ต่ำ	4
	30	34.21	6.93	59.51	สูง	0.31	0.64	26.67	ต่ำ	2
	31	34.29	1.80	59.87	สูง	0.77	0.08	40.54	ต่ำ	2
	32	32.50	2.00	51.76	สูง	0.93	0.43	45.37	ต่ำ	2
	33	30.60	4.39	43.15	ต่ำ	0.93	0.44	45.37	ต่ำ	4
	รวม		32.62	2.17	52.28	สูง	0.81	0.24	41.65	ต่ำ
รวมภาคกลาง		31.93	2.18	49.20	ต่ำ	0.98	0.34	46.81	ต่ำ	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	โรงเรียน	มโนทัศน์				การปฏิบัติงาน				รูปแบบ
		Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	
ใต้										
5. ชุมพร	34	31.59	4.11	47.63	ต่ำ	1.70	0.47	68.59	สูง	3
	35	30.17	3.80	41.20	ต่ำ	1.19	0.67	53.21	สูง	3
	36	31.14	5.97	45.59	ต่ำ	0.64	0.53	36.62	ต่ำ	4
	37	32.80	5.70	53.12	สูง	0.70	0.58	38.43	ต่ำ	2
	38	30.67	5.23	39.66	ต่ำ	0.92	0.08	45.07	ต่ำ	4
	39	32.00	6.29	49.49	ต่ำ	1.41	0.71	59.84	สูง	3
	40	31.57	4.83	47.54	ต่ำ	0.98	0.90	46.88	ต่ำ	4
	41	30.08	5.37	40.79	ต่ำ	1.23	0.59	54.41	สูง	3
	42	34.88	7.47	62.54	สูง	0.78	0.47	40.85	ต่ำ	2
รวม		31.56	1.58	47.51	ต่ำ	1.06	0.35	49.32	ต่ำ	
6. ปัตตานี	43	32.19	7.23	45.59	ต่ำ	1.30	0.64	56.53	สูง	3
	44	30.23	5.46	41.47	ต่ำ	1.50	0.62	62.56	สูง	3
	45	26.90	5.47	26.38	ต่ำ	0.47	0.23	31.50	ต่ำ	4
	46	32.00	5.66	49.49	ต่ำ	0.96	0.54	46.27	ต่ำ	4
	47	34.36	7.81	51.98	สูง	0.95	0.77	45.97	ต่ำ	2
	48	33.00	5.18	54.02	สูง	0.91	0.64	44.77	ต่ำ	2
รวม		30.97	2.23	44.82	ต่ำ	1.02	0.35	47.95	ต่ำ	
รวมภาคใต้		31.42	2.01	46.84	ต่ำ	1.01	0.30	47.75	ต่ำ	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	โรงเรียน	มโนทัศน์				การปฏิบัติงาน				รูปแบบ
		Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	Mean	S.D.	คะแนนที่	ระดับ	
ตะวันออกเฉียงเหนือ										
7.มหาสารคาม	49	32.76	4.76	51.98	สูง	1.51	0.76	62.86	สูง	1
	50	35.43	5.81	65.03	สูง	0.75	0.86	39.94	ต่ำ	2
	51	32.92	5.34	53.66	สูง	1.92	0.07	75.22	สูง	1
	52	31.82	4.19	48.68	ต่ำ	1.44	0.51	60.75	สูง	3
	53	35.15	5.47	63.77	สูง	1.36	0.71	58.33	สูง	1
	54	29.92	5.63	40.07	ต่ำ	1.14	0.78	51.70	สูง	3
	55	35.43	6.40	65.03	สูง	1.04	0.77	48.69	ต่ำ	2
รวม		33.32	2.11	55.46	สูง	1.31	0.38	56.79	สูง	
8.บุรีรัมย์	56	31.71	3.30	46.46	ต่ำ	0.76	0.58	40.24	ต่ำ	4
	57	32.95	5.26	53.80	สูง	1.16	0.84	52.30	สูง	1
	58	33.81	5.76	57.69	สูง	1.12	0.63	51.10	สูง	1
	59	30.38	2.60	42.15	ต่ำ	1.31	0.35	56.83	สูง	3
	60	33.00	4.18	54.02	สูง	1.34	0.69	57.73	สูง	1
	61	32.17	7.80	41.50	ต่ำ	1.39	0.55	59.24	สูง	3
รวม		31.95	1.50	49.28	ต่ำ	1.18	0.23	52.92	สูง	
รวมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ		32.69	1.92	52.61	สูง	1.25	0.31	55.00	สูง	

หมายเหตุ 1. * คือโรงเรียนที่คัดเลือกเป็นกรณีศึกษาโรงเรียนที่ 1, ** คือโรงเรียนที่คัดเลือกเป็นกรณีศึกษาโรงเรียนที่ 2

- คะแนนเต็มมโนทัศน์เกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาเท่ากับ 50
คะแนนเต็มการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาเท่ากับ 2

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนที่ ระดับมโนทัศน์ และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา และรูปแบบโรงเรียนตามที่ผู้วิจัยกำหนดของแต่ละโรงเรียน จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ พบว่า ภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์ 32.34 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 51.03 มีมโนทัศน์ระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติงาน 1.12 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 51.08 มีการปฏิบัติงานในระดับสูง ภาคกลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์ 31.93 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 49.20 มีมโนทัศน์ระดับต่ำ และมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติงาน 0.98 คิดเป็น

คะแนนที่เท่ากับ 46.81 มีการปฏิบัติงานระดับต่ำ ภาคใต้มีค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์ 31.42 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 46.84 มีมโนทัศน์ระดับต่ำ และมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติงาน 1.01 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 47.75 มีการปฏิบัติงานระดับต่ำ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์ 32.69 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 52.61 มีมโนทัศน์ระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติงาน 1.25 คิดเป็นคะแนนที่เท่ากับ 55.00 มีการปฏิบัติงานระดับสูง สามารถสรุปค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน ร้อยละของโรงเรียนในแต่ละรูปแบบจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ ขนาดโรงเรียน และการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. ได้ดังตารางที่ 4.7, 4.8 4.9 และ 4.10 และแสดงการกระจายของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ และขนาดโรงเรียนได้ดังแผนภูมิที่ 4.1, 4.2 และ 4.3

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

รูปแบบโรงเรียน	มโนทัศน์		การปฏิบัติงาน	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.
รูปแบบที่ 1	33.52	1.24	1.34	0.23
รูปแบบที่ 2	34.35	1.46	0.83	0.18
รูปแบบที่ 3	30.66	1.08	1.38	0.22
รูปแบบที่ 4	30.18	1.29	0.83	0.18
รวม	32.11	2.21	1.08	0.33

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาจำแนกตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์สูงสุดเท่ากับ 34.35 รองลงมาคือ โรงเรียนรูปแบบที่ 1, 3 และ 4 มีคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์เท่ากับ 33.52, 30.66 และ 30.18 ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนรูปแบบที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงานสูงสุดเท่ากับ 1.38 รองลงมาคือ โรงเรียนรูปแบบที่ 1, 2 และ 4 มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงานเท่ากับ 1.34, 0.83, และ 0.83 ตามลำดับ

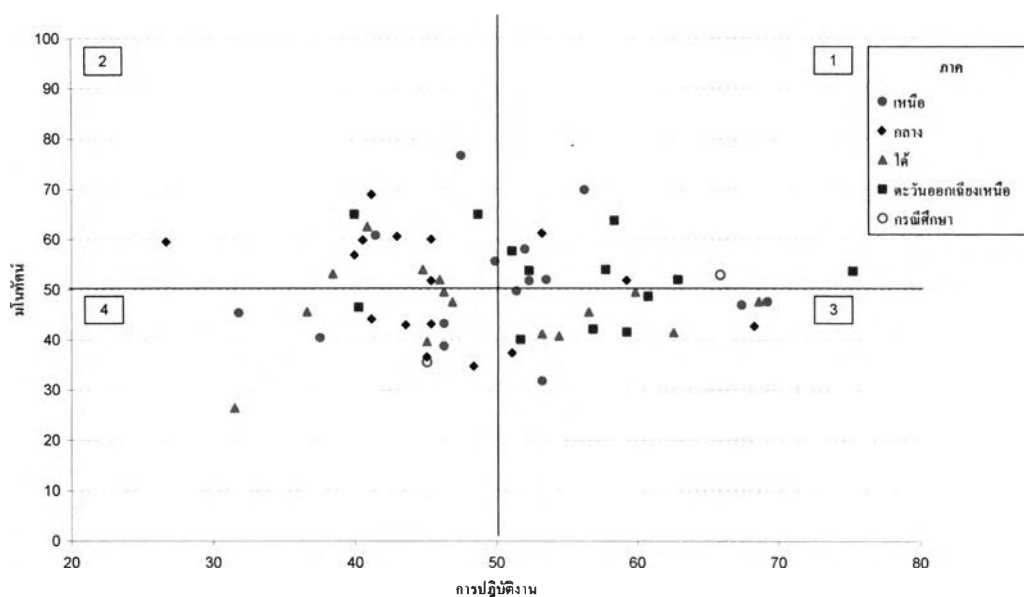
ตารางที่ 4.8 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

โรงเรียน	ภาคภูมิศาสตร์				รวม
	เหนือ	กลาง	ใต้	ตะวันออก เฉียงเหนือ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รูปแบบที่ 1	5 (29.41)	2 (12.50)	-	6 (46.20)	13 (21.30)
รูปแบบที่ 2	3 (17.65)	7 (43.75)	4 (25.00)	2 (15.40)	16 (26.20)
รูปแบบที่ 3	4 (23.53)	2 (12.50)	6 (37.50)	4 (30.80)	16 (26.20)
รูปแบบที่ 4	5 (29.41)	5 (31.25)	6 (37.50)	1 (7.70)	16 (26.20)
รวม	17 (100.00)	16 (100.00)	15 (100.00)	13 (100.00)	61 (100.00)

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวน และร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ พบว่า เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมโรงเรียนรูปแบบที่ 2, 3 และ 4 มีจำนวนเท่ากันคือ 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ส่วนโรงเรียนรูปแบบที่ 1 จำนวน 13 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 21.30 จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 61 โรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามภาคภูมิศาสตร์พบว่า ภาคเหนือมีโรงเรียนรูปแบบที่ 1 และ 4 มากที่สุดจำนวน 5 โรงเรียนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ภาคกลางมีโรงเรียนรูปแบบที่ 2 มากที่สุดจำนวน 7 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.75 ภาคใต้มีโรงเรียนรูปแบบที่ 3 และ 4 มากที่สุดจำนวน 6 โรงเรียนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 37.50 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโรงเรียนรูปแบบที่ 1 มากที่สุดจำนวน 6 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 46.20 สำหรับการกระจายของโรงเรียนแต่ละรูปแบบในแต่ละภาคดังแสดงในแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 การกระจายของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

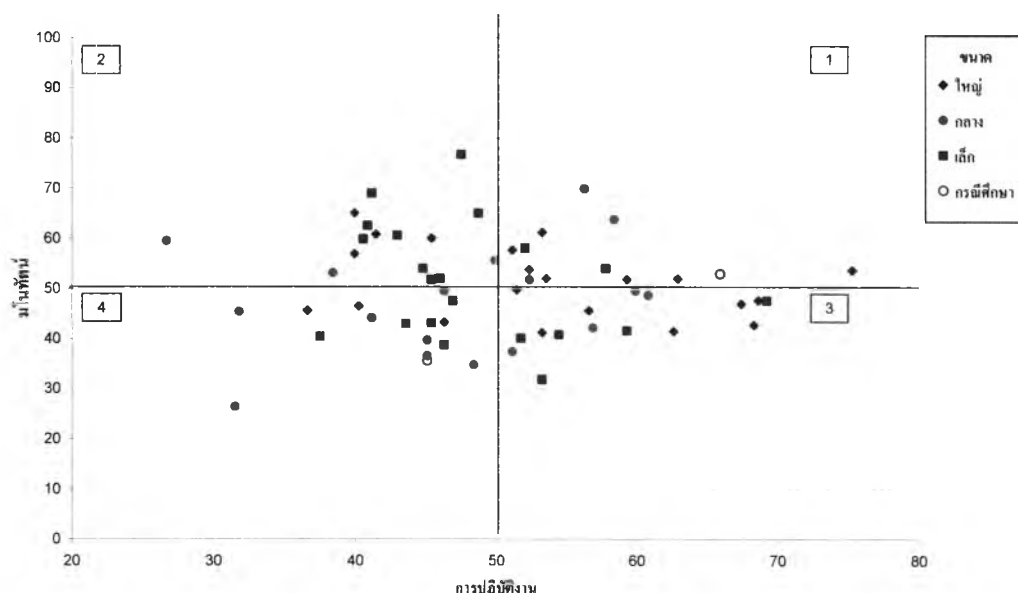
จากแผนภูมิที่ 4.1 แสดงการกระจายของคะแนนเฉลี่ย มโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์พบว่า มีโรงเรียนรูปแบบที่ 1 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดคือ มีจำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.20 และโรงเรียนรูปแบบที่ 4 ในภาคใต้มากที่สุด 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ตารางที่ 4.9 จำนวน และร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รูปแบบที่ 1	7 (33.33)	4 (21.05)	2 (9.52)	13 (21.31)
รูปแบบที่ 2	4 (19.05)	3 (15.79)	9 (42.86)	16 (26.23)
รูปแบบที่ 3	7 (33.33)	4 (21.05)	5 (23.81)	16 (26.23)
รูปแบบที่ 4	3 (14.29)	8 (42.11)	5 (23.81)	16 (26.23)
รวม	21 (100.00)	19 (100.00)	21 (100.00)	61 (100.00)

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวน และร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่เป็นโรงเรียนรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 3 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.33

โรงเรียนขนาดกลางเป็นโรงเรียนรูปแบบที่ 4 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.11 และโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนรูปแบบที่ 2 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.86 สำหรับการกระจายของโรงเรียนแต่ละรูปแบบในแต่ละขนาดโรงเรียนดังแสดงในแผนภูมิที่ 4.2

แผนภูมิที่ 4.2 การกระจายของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

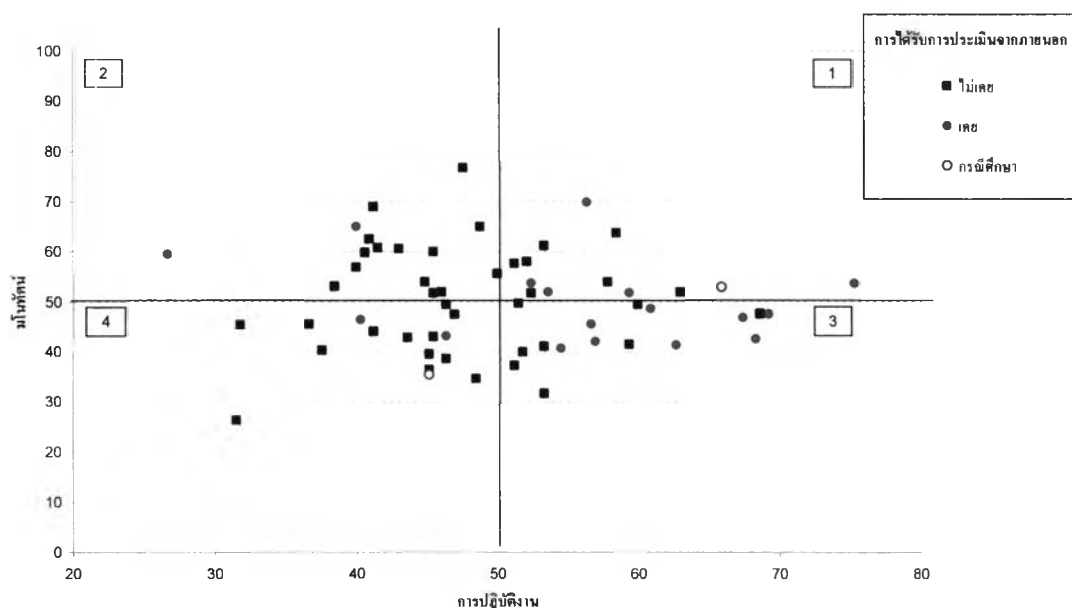
แผนภูมิที่ 4.2 แสดงการกระจายของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 1 อยู่ในขนาดใหญ่มากที่สุดจำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และโรงเรียนรูปแบบที่ 4 อยู่ในขนาดกลางมากที่สุดจำนวน 8 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 42.11

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอก จาก สมศ.

โรงเรียน	การได้รับการประเมินภายนอก		รวม
	เคย	ไม่เคย	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
รูปแบบที่ 1	6 (31.58)	7 (16.67)	13 (21.31)
รูปแบบที่ 2	2 (10.53)	14 (33.33)	16 (26.23)
รูปแบบที่ 3	8 (42.11)	8 (19.05)	16 (26.23)
รูปแบบที่ 4	3 (15.79)	13 (30.95)	16 (26.23)
รวม	19 (100.00)	42 (100.00)	61 (100.00)

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน และร้อยละของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. พบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 3 เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.11 รองลงมาคือ โรงเรียนรูปแบบที่ 1 โรงเรียนรูปแบบที่ 4 และโรงเรียนรูปแบบที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 31.58, 15.79 และ 10.53 ตามลำดับ สำหรับการกระจายของโรงเรียนแต่ละรูปแบบจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. ดังแสดงในแผนภูมิที่ 4.3

แผนภูมิที่ 4.3 การกระจายของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกจากสมศ.

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงการกระจายของคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามการได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. พบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 1 ส่วนใหญ่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. คิดเป็นร้อยละ 31.58 และโรงเรียนรูปแบบที่ 4 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่ไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. คิดเป็นร้อยละ 30.95

1.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ระดับมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา ของแต่ละโรงเรียนแล้ว ทำให้ทราบระดับมโนทัศน์และการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา ของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน ภาควิชาศาสตร์ และขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ดังตารางที่ 4.11, 4.12 และ 4.13 และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน

มโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียน 2 กลุ่มที่เคยและไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. โดยการทดสอบที่ (t-test) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนจำแนกตามรูปแบบโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตัวแปร		SS	df	MS	F	Sig.	1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4
มโนทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	199.040	3	66.347	40.597	.000*		*	*	*	*	
	ภายในกลุ่ม	93.153	57	1.634								
รวม		292.193	60									
การปฏิบัติงานระหว่างกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	4.317	3	1.439	35.945	.000*	*		*	*		*
	ภายในกลุ่ม	2.282	57	.040								
รวม		6.599	60									

* $p < .05$

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนมโนทัศน์ของโรงเรียนรูปแบบที่ 1 สูงกว่า 3, โรงเรียนรูปแบบที่ 1 สูงกว่า 4, โรงเรียนรูปแบบที่ 2 สูงกว่า 3 และโรงเรียนรูปแบบที่ 2 สูงกว่า 4 อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานของโรงเรียนรูปแบบที่ 1 สูงกว่า 2, โรงเรียนรูปแบบที่ 1 สูงกว่า 4, โรงเรียนรูปแบบที่ 3 สูงกว่า 2 และโรงเรียนรูปแบบที่ 3 สูงกว่า 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนกับภาคภูมิศาสตร์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตัวแปร		SS	df	MS	F	Sig.
มโนทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	11.632	3	3.877	.788	.506
	ภายในกลุ่ม	280.562	57	4.922		
รวม		292.193	60			
การปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.649	3	.216	2.074	.114
	ภายในกลุ่ม	5.950	57	.104		
รวม		6.599	60			

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงาน ประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 ภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 4 ภาคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนกับขนาดโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตัวแปร		SS	df	MS	F	Sig.
มโนทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	10.705	2	5.352	1.103	.339
	ภายในกลุ่ม	281.488	58	4.853		
รวม		292.193	60			
การปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.453	2	.227	2.137	.127
	ภายในกลุ่ม	6.146	58	.106		
รวม		6.599	60			

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงาน ประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมโนทัศน์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนน โน้ตส์และการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียน และการได้รับการประเมินภายนอก (สมศ.) โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ด้าน	ไม่เคย (42)		เคย (19)		t-test
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1.มโนทัศน์	32.1649	2.3547	31.9961	1.8928	0.275
2.การปฏิบัติงาน	.9994	.26139	1.2698	.39734	-3.162*

*p<.05

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนโน้ตส์และการประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนที่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. กับโรงเรียนที่ไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. โดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านโน้ตส์พบว่า โรงเรียนทั้ง 2 แบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนที่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. แตกต่างจากโรงเรียนที่ไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ. มีคะแนนเฉลี่ยด้านการปฏิบัติงานสูงกว่าโรงเรียนที่ไม่เคยได้รับการประเมินภายนอกจาก สมศ.

ตอนที่ 3 แนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา

3.1 แนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา

ในตอนี่ 3 นี้ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนแต่ละรูปแบบ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 929 คน โดยจะนำเสนอในลักษณะของค่าเฉลี่ยและร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน โดยแบ่งเป็น

- 3.1.1 การวางแผน
- 3.1.2 การปฏิบัติงานตามแผน
- 3.1.3 การตรวจสอบการปฏิบัติงาน
- 3.1.4 การปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- 3.1.5 การรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

โดยแสดงรายละเอียดของแนวทางการปฏิบัติงานในแต่ละด้านดังตารางที่ 4.15 – 4.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวน ร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการวางแผนการประเมินผลภายในสถานศึกษา (N=929)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การสร้างความตระหนักในการประเมินผลภายในสถานศึกษา					
1) จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโดยผู้บริหาร	96 (10.33)	114 (12.27)	270 (29.06)	288 (31.00)	768 (82.67)
2) จัดประชุมชี้แจงโดยบุคลากรแกนนำของสถานศึกษา	81 (8.72)	103 (11.09)	167 (17.98)	173 (18.62)	524 (56.40)
3) จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโดยหน่วยงานต้นสังกัด	61 (6.57)	55 (5.92)	120 (12.92)	106 (11.41)	342 (36.81)
4) อื่น ๆ	2 (0.22)	6 (0.65)	7 (0.75)	7 (0.75)	22 (2.37)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
2. การพัฒนาความรู้และทักษะในการประเมินผลภายใน					
สถานศึกษา					
1) ผู้บริหารเป็นผู้อบรมให้ความรู้	79 (8.50)	65 (7.00)	152 (16.36)	150 (16.15)	446 (48.01)
2) เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้	72 (7.75)	77 (8.29)	129 (13.89)	101 (10.87)	379 (40.80)
3) ส่งครูแกนนำของโรงเรียนไปอบรมแล้วนำความรู้มาขยายผลให้ครูในรร.	81 (8.72)	98 (10.55)	170 (18.30)	164 (17.65)	513 (55.22)
4) ครูทุกคนในโรงเรียนไปอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรม	71 (7.64)	86 (9.26)	134 (14.42)	125 (13.46)	416 (44.78)
5) ศึกษาจากเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการประเมินผลภายในด้วยตนเอง	78 (8.40)	97 (10.44)	195 (20.99)	219 (23.57)	589 (63.40)
6) อื่น ๆ	1 (0.11)	2 (0.22)	11 (1.18)	6 (0.65)	20 (2.15)
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษา					
1) ตั้งตามมาตรฐานที่แต่ละฝ่ายต้องรับผิดชอบ	86 (9.26)	104 (11.19)	202 (21.74)	191 (20.56)	583 (62.76)
2) ตั้งตามหมวดวิชาที่เกี่ยวข้อง	46 (4.95)	68 (7.32)	94 (10.12)	77 (8.29)	285 (30.63)
3) ตั้งตามรายมาตรฐานที่ต้องประเมิน	56 (6.03)	81 (8.72)	112(12.06)	108 (11.63)	357 (38.43)
4) ตั้งตามกิจกรรมที่ต้องทำในการประเมินผลภายในสถานศึกษา	59 (6.35)	64 (6.89)	114 (12.27)	114 (12.27)	351 (37.78)
5) ตั้งตามวงจรการบริหารงาน	40 (4.31)	38 (4.09)	57 (6.14)	58 (6.24)	195 (20.78)
6) ตั้งตามมาตรฐานหลัก 3 ด้าน (นักเรียน ครู ผู้บริหาร)	57 (6.14)	58 (6.24)	93 (10.01)	96 (10.33)	304 (32.72)
4. กำหนดการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐาน					
4.1 กำหนดเป้าหมาย โดยคำนึงถึง					
1) ความสอดคล้องกับ พรบ. การศึกษา	101 (10.87)	117 (12.59)	265 (28.53)	284 (30.57)	767 (82.56)
2) การตอบสนองความต้องการของชุมชน	97 (10.44)	112 (12.06)	214 (23.04)	234 (25.19)	657 (70.72)
3) สภาพปัจจุบัน และปัญหาของสถานศึกษา	88 (9.47)	111 (11.95)	236 (25.40)	262 (28.20)	697 (75.03)
4.2 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา					
1) ผู้บริหาร	102 (10.98)	115 (12.38)	291 (31.32)	294 (31.65)	802 (86.33)
2) ครู	102 (10.98)	120 (12.92)	290 (31.22)	288 (31.00)	800 (86.11)
3) นักเรียน	82 (8.83)	93 (10.01)	199 (21.42)	172 (18.51)	546 (58.77)
4) ผู้ปกครอง	85 (9.15)	106 (11.41)	220 (23.76)	200 (21.52)	611 (65.85)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	91 (9.80)	118 (12.70)	262 (28.20)	245 (26.37)	716 (77.07)
6) อื่น ๆ	5 (0.54)	2 (0.22)	3 (0.32)	11 (1.18)	21 (2.26)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
5. มาตรฐานที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา					
1) มาตรฐานการศึกษาชาติ : ระดับการศึกษา					
ขั้นพื้นฐาน(สมศ. ใช้ประเมินภายนอก)	89 (9.58)	106 (11.41)	204 (21.96)	210 (22.60)	609 (65.55)
2) มาตรฐานการศึกษาโรงเรียน พ.ศ. 2541					
(กำหนดโดย สปช.)	88 (9.47)	92 (9.90)	190 (20.45)	186 (20.02)	556 (59.85)
3) โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาเอง					
	52 (5.60)	36 (3.88)	105 (11.30)	86 (9.26)	279 (30.03)
6. การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายหรือ					
มาตรฐานการศึกษา					
1) ผู้บริหาร	98 (10.55)	122 (13.13)	285 (30.68)	290 (31.22)	795 (85.58)
2) ครู	98 (10.55)	118 (12.70)	267 (28.74)	280 (30.14)	763 (82.13)
3) นักเรียน	65 (7.00)	90 (9.69)	174 (18.73)	134 (14.42)	463 (49.84)
4) ผู้ปกครอง	70 (7.530)	99 (10.66)	190 (20.45)	149 (16.04)	508 (54.68)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	83 (8.93)	111 (11.95)	230 (24.76)	193 (20.78)	617 (66.42)
6) อื่น ๆ	6 (0.65)	1 (0.11)	4 (0.43)	4 (0.43)	15 (1.61)
7. การกำหนดแนวทางการดำเนินงานตาม					
เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา					
7.1 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนด					
1) ผู้บริหาร	100 (10.76)	117 (12.59)	289 (31.11)	298 (32.08)	804 (86.54)
2) ครู	98 (10.55)	118 (12.70)	274 (29.49)	294 (31.65)	784 (84.39)
3) นักเรียน	62 (6.67)	83 (8.93)	164 (17.65)	114 (12.27)	423 (45.53)
4) ผู้ปกครอง	69 (7.43)	96 (10.33)	183 (19.70)	139 (14.96)	487 (52.42)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	83 (8.93)	104 (11.19)	225 (24.22)	206 (22.17)	618 (66.52)
6) อื่น ๆ	6 (0.65)	2 (0.22)	4 (0.43)	2 (0.22)	14 (1.51)
7.2 แนวทางการดำเนินงานกำหนดอยู่ใน					
1) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะยาว	70 (7.53)	61 (6.57)	104 (11.19)	130 (13.99)	365 (39.29)
2) แผนการปฏิบัติงานประจำปี	91 (9.80)	112 (12.06)	227 (24.43)	255 (27.45)	685 (73.74)
3) แผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร	76 (8.18)	71 (7.64)	158 (17.01)	130 (13.99)	435 (46.82)
8. การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลภายใน					
สถานศึกษา					
1) เกณฑ์ระดับบุคคล	65 (7.00)	50 (5.38)	105 (11.30)	89 (9.58)	309 (33.26)
2) เกณฑ์ภาพรวมของสถานศึกษา	99 (10.66)	121 (13.02)	236 (27.77)	267 (30.69)	765 (82.35)

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการวางแผนการประเมินผลภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักในการประเมินผลภายใน 2) การพัฒนาความรู้และทักษะในการประเมินผลภายในสถานศึกษา 3) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษา 4) การกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5) มาตรฐานการศึกษาที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา 6) การจัดอันดับ

ความสำคัญของเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 8) การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษาจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

การสร้างความตระหนักในการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า วิธีการที่ใช้ในการสร้างความตระหนักในการประเมินผลภายในสถานศึกษามากที่สุด คือ วิธีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโดยผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 82.67 จัดประชุมชี้แจงโดยบุคลากรแกนนำของสถานศึกษา และจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจโดยหน่วยงานต้นสังกัดคิดเป็นร้อยละ 56.40 และ 36.81 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับวิธีการสร้างความตระหนักในการประเมินผลภายในด้วยวิธีการอื่น ๆ คือ การเข้ารับการอบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ๆ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.37

ด้านการพัฒนาความรู้และทักษะการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า วิธีการพัฒนาความรู้และทักษะที่ใช้มากที่สุด คือ ศึกษาจากเอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 63.40 รองลงมาคือ ส่งครูแกนนำของโรงเรียนไปอบรมแล้วนำความรู้มาขยายผลให้ครูในโรงเรียน และผู้บริหารเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 55.22 และ 48.01 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 1 และโรงเรียนรูปแบบที่ 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีมีโนทัศน์ระดับสูงทั้งสองรูปแบบ ใช้วิธีการส่งครูแกนนำของโรงเรียนไปอบรม แล้วนำความรู้มาขยายผลให้ครูในโรงเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.72 และ 10.55 ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนรูปแบบที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีมีโนทัศน์ระดับต่ำทั้งสองรูปแบบ ใช้วิธีการศึกษาเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการประเมินผลด้วยตนเองมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 20.99 และ 23.57 ตามลำดับ สำหรับวิธีการพัฒนาความรู้และทักษะการประเมินผลภายในสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ใช้คือ การเข้าอบรมที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ๆ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.15

ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า รูปแบบการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษามีลักษณะเป็น การตั้งตามมาตรฐานที่แต่ละฝ่ายต้องรับผิดชอบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.76 รองลงมาคือการตั้งตามรายมาตรฐานที่ทำการประเมิน และการตั้งตามกิจกรรมที่ต้องทำในการประเมินผลภายในสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 38.43 และ 37.78 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า วิธีในการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบไม่แตกต่างกันมากนัก

การกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า การกำหนดเป้าหมายโดยคำนึงถึงการกำหนดให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82.56 รองลงมาคือ กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษา และการตอบสนองความต้องการของชุมชนคิดเป็นร้อยละ 75.03 และ 70.72 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตาม

รูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาโดยใช้วิธีการกำหนดให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากที่สุด รองลงมาของโรงเรียนรูปแบบที่ 1 และ 2 คือการตอบสนองความต้องการของชุมชน และกำหนดไว้ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษา โดยแตกต่างจากภาพรวมและโรงเรียนรูปแบบที่ 3 และ 4

สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมประกอบด้วย ผู้บริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.33 รองลงมาคือ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 86.11, 77.07 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมอื่น ๆ คือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 2.26

มาตรฐานการศึกษาที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า มาตรฐานการศึกษาที่ใช้มากที่สุดคือ มาตรฐานการศึกษาชาติ: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมศ.ใช้ในการประเมินภายนอก) คิดเป็นร้อยละ 65.55 รองลงมาคือ มาตรฐานการศึกษาโรงเรียน พ.ศ. 2541 (กำหนดโดย สปช.) และโรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาเอง คิดเป็นร้อยละ 59.85 และ 30.03 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดอันดับความสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 85.58 รองลงมาคือครู และคณะกรรมการสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 82.13 และ 66.42 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมอื่น ๆ คือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 1.61

การกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.54 รองลงมาคือ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 84.39 และ 66.52 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมอื่น ๆ คือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 1.51

การกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน กำหนดอยู่ในแผนการปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.74 รองลงมาคือ แผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะยาว คิดเป็นร้อยละ 46.82 และ 39.29 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบ

โรงเรียนพบว่า การกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าลักษณะของการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลภายในคือ เกณฑ์ภาพรวมของสถานศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมาคือเกณฑ์ระดับบุคคลคิดเป็นร้อยละ 33.26 เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลของสถานศึกษาทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.16 จำนวน ร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้าน การปฏิบัติงานตามแผน (N=929)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม จำนวน (ร้อยละ)
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงาน ที่ได้วางไว้					
1) เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้	78 (8.40)	112 (12.06)	233 (25.08)	224 (24.11)	647 (69.64)
2) ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้	34 (3.66)	16 (1.72)	54 (5.81)	68 (7.32)	172 (18.51)
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข					
1) ให้ขวัญกำลังใจ	101 (10.87)	109 (11.73)	236 (25.40)	215 (23.14)	661 (71.15)
2) จัดสรรงบประมาณให้	80 (8.61)	79 (8.50)	189 (20.34)	175 (18.84)	523 (56.30)
3) แนะนำแหล่งเรียนรู้	83 (8.93)	88 (9.47)	182 (19.59)	166 (17.87)	519 (55.87)
3. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการ การประเมินผลภายในสถานศึกษา					
1) เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลภายใน	99 (10.66)	113 (12.16)	232 (24.97)	231 (24.87)	675 (72.66)
2) สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ	87 (9.36)	93 (10.01)	165 (17.76)	140 (15.07)	485 (52.21)
3) วัสดุ อุปกรณ์	95 (10.23)	99 (10.66)	184 (19.81)	168 (18.08)	546 (58.77)
4) งบประมาณ	74 (7.97)	81 (8.72)	143 (15.39)	118 (12.70)	416 (44.78)
4. การนิเทศ กำกับติดตามเพื่อกระตุ้นและ ส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผน					
1) 1 ครั้ง/ภาคเรียน	25 (2.69)	69 (7.43)	132 (14.21)	131 (14.10)	357 (38.43)
2) 2 ครั้ง/ภาคเรียน	16 (1.72)	21 (2.26)	56 (6.03)	63 (6.78)	156 (16.79)
3) 3 ครั้ง/ภาคเรียน	37 (3.98)	2 (0.22)	12 (1.29)	14 (1.51)	65 (7.00)
4) 4 ครั้ง/ภาคเรียน	-	8 (0.86)	11 (1.18)	13 (1.40)	32 (3.44)
5) มากกว่า 4 ครั้ง/ภาคเรียน	6 (0.65)	4 (0.43)	3 (0.32)	5 (0.54)	18 (1.94)

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามแผนประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานที่ได้วางไว้ 2) การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข 3) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา และ 4) การนิเทศ กำกับติดตาม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผนจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้โดยภาพรวมพบว่า การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานที่ได้วางแผนไว้เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 69.64 และที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้เป็นคิดเป็นร้อยละ 18.51 เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานที่ได้วางไว้ของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับเหตุผลที่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนไม่เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้คือ ภารกิจของสถานศึกษามากเกินไป บุคลากรขาดความสนใจในการปฏิบัติอย่างจริงจังมากที่สุด การขาดการประเมินอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขโดยภาพรวมพบว่า วิธีการที่ผู้บริหารหรือคณะกรรมการสถานศึกษาใช้คือ การให้ขวัญและกำลังใจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.15 รองลงมาคือการจัดสรรงบประมาณให้คิดเป็นร้อยละ 56.30 และการแนะนำแหล่งเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 55.87 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียน สำหรับวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขของโรงเรียนรูปแบบที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีมีนวัตกรรมสูงมีวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขมากที่สุดคือ การให้ขวัญกำลังใจ รองลงมาคือ การแนะนำแหล่งเรียนรู้ และการจัดสรรงบประมาณให้ แตกต่างจากภาพรวมและโรงเรียนรูปแบบที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีมีนวัตกรรมต่ำ

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้บริหารหรือคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษาจัดคือ เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลภายในมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 72.66 รองลงมาคือวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 58.77 และ 52.21 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการประเมินผลภายในสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การนิเทศ กำกับติดตามเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผน โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารหรือคณะกรรมการประเมินผลภายในสถานศึกษาทำการนิเทศ กำกับติดตามผลภาคเรียนละ 1 ครั้งมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.43 รองลงมาคือภาคเรียนละ 2 ครั้ง และภาคเรียนละ 3 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 16.79 และ 7.00 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 1 มีการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผนจำนวน 3 ครั้ง/ภาคเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.98 รองลงมาคือ 1 ครั้ง/ภาคเรียน และ 2 ครั้ง/ภาคเรียน แตกต่างจากภาพรวม

และโรงเรียนรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งมีการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผนมีลักษณะสอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.17 จำนวน ร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านตรวจสอบการปฏิบัติงาน (N=929)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม จำนวน (ร้อยละ)
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. การวางกรอบการประเมินตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน					
1.1 ผู้มีส่วนร่วมในการวางกรอบ					
1) ผู้บริหาร	102 (10.98)	119 (12.81)	26 (28.96)	266 (28.63)	756 (81.38)
2) ครู	97 (10.44)	120 (12.92)	237 (25.51)	256 (27.56)	710 (76.43)
3) นักเรียน	56 (6.03)	79 (8.50)	130 (13.99)	96 (10.33)	361 (38.86)
4) ผู้ปกครอง	60 (6.46)	80 (8.61)	138 (14.85)	104 (11.19)	382 (41.12)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	73 (7.86)	101 (10.87)	184 (19.81)	148 (15.93)	506 (54.47)
6) อื่น ๆ	5 (0.54)	2 (0.22)	1 (0.11)	4 (0.43)	12 (1.29)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา					
1) แบบสอบถาม	15 (1.61)	45 (4.84)	52 (5.60)	71 (7.64)	183 (19.70)
2) แบบสังเกต	18 (1.94)	28 (3.01)	21 (2.26)	46 (4.95)	113 (12.16)
3) แบบสำรวจ	7 (0.75)	19 (2.05)	14 (1.51)	22 (2.37)	62 (6.67)
4) แบบสัมภาษณ์	15 (1.61)	14 (1.51)	17 (1.83)	27 (2.91)	73 (7.86)
5) แบบทดสอบ	24 (2.58)	20 (2.15)	14 (1.51)	18 (1.94)	76 (8.18)
6) แบบประเมิน	12 (1.29)	32 (3.44)	50 (5.38)	50 (5.38)	144 (15.50)
3. ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล					
1) นักเรียน	78 (8.40)	103 (11.09)	115 (12.38)	160 (17.22)	456 (49.09)
2) ผู้ปกครอง	71 (7.64)	81 (8.72)	103 (11.09)	112 (12.06)	367 (39.50)
3) ครูและบุคลากรในโรงเรียน	81 (8.72)	112 (12.06)	148 (15.93)	180 (19.38)	521 (56.08)
4) ผู้บริหาร	50 (5.38)	56 (6.03)	67 (7.21)	68 (7.32)	241 (25.94)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	52 (5.60)	60 (6.46)	77 (8.29)	58 (6.24)	247 (26.59)
6) ชุมชน	17 (1.83)	2 (0.22)	22 (2.37)	12 (1.29)	53 (5.71)
7) อื่น ๆ	62 (6.67)	70 (7.53)	86 (9.26)	66 (7.10)	284 (30.57)
4. การวิเคราะห์ข้อมูล					
1) วิเคราะห์ระดับรายบุคคล	78 (8.40)	72 (7.75)	135 (14.53)	120 (12.92)	405 (43.60)
2) วิเคราะห์ระดับภาพรวมของสถานศึกษา	93 (10.01)	118 (12.70)	222 (23.90)	235 (25.30)	668 (71.91)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
5. การตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการประเมิน					
5.1 ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ					
1) ผู้บริหาร	103 (11.09)	119 (12.81)	251 (27.02)	246 (26.48)	719 (77.40)
2) ครู	97 (10.44)	114 (12.27)	219 (23.57)	222 (23.90)	652 (70.18)
3) นักเรียน	59 (6.35)	75 (8.07)	123 (13.24)	80 (8.61)	337 (36.28)
4) ผู้ปกครอง	63 (6.78)	80 (8.61)	123 (13.24)	99 (10.66)	365 (39.29)
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	76 (8.18)	53 (5.69)	104 (11.25)	142 (15.25)	475 (51.13)
6) อื่น ๆ	8 (0.86)	5 (0.54)	2 (0.22)	2 (0.22)	17 (1.83)
5.2 วิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบ					
1) การจัดประชุมปรึกษาหารือ	4 (0.43)	3 (0.32)	9 (0.97)	2 (0.22)	18 (1.94)
2) การนิเทศ กำกับติดตามผล	52 (5.60)	64 (6.89)	64 (6.89)	56 (6.03)	236 (25.40)
3) ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ	-	-	3 (0.32)	-	3 (0.32)
6. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ					
1) ข้อมูลบุคลากร	43 (4.63)	26 (2.80)	36 (3.88)	47 (5.06)	152 (16.36)
2) ข้อมูลอาคารสถานที่	-	7 (0.75)	5 (0.54)	7 (0.75)	19 (2.05)
3) ข้อมูลธุรการ การเงิน	3 (0.32)	-	5 (0.54)	7 (0.75)	15 (1.61)
4) ข้อมูลนักเรียน	21 (2.26)	33 (3.55)	33 (3.55)	37 (3.98)	124 (13.35)
6) ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	9 (0.97)	11 (1.18)	10 (1.08)	19 (2.05)	49 (5.27)
7) ข้อมูลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	9 (0.97)	43 (4.63)	29 (3.12)	12 (1.29)	93 (10.01)
8) ข้อมูลชุมชน	10 (1.08)	-	7 (0.75)	4 (0.43)	25 (2.69)
9) ข้อมูลวิชาการ	17 (1.83)	29 (3.12)	20 (2.15)	37 (3.98)	103 (11.09)
10) ข้อมูลสื่อ วัสดุ อุปกรณ์	22 (2.37)	9 (0.97)	13 (1.40)	10 (1.08)	54 (5.81)

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) การวางกรอบการประเมินตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษา 3) ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) การตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการประเมิน และ 6) การจัดทำระบบสารสนเทศจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

การกำหนดกรอบการประเมินตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน โดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดประกอบด้วย ผู้บริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 81.38 รองลงมาคือ ครู และ คณะกรรมการสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 76.43 และ 54.47 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมอื่น ๆ คือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 1.29

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.70 รองลงมาคือ แบบประเมิน และแบบสังเกตคิดเป็นร้อยละ 15.50 และ 12.16 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า เครื่องมือที่โรงเรียนรูปแบบที่ 1 คือ แบบทดสอบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.58 รองลงมาคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 1.61 แตกต่างจากภาพรวมและโรงเรียนในรูปแบบอื่นซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภายในสถานศึกษามีลักษณะสอดคล้องกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยภาพรวมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ครู และบุคลากรในโรงเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.08 รองลงมาคือ นักเรียน และผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 49.09 และ 39.50 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมพบว่า มีการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับภาพรวมของสถานศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.91 และการวิเคราะห์ระดับรายบุคคลคิดเป็นร้อยละ 43.60 เมื่อพิจารณาตามรูปแบบพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการประเมินโดยภาพรวมพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการประเมินว่ามีความเหมาะสม ถูกต้องและ น่าเชื่อถือประกอบด้วย ผู้บริหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.40 รองลงมาคือ ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 70.18 และ 51.13 ตามลำดับเมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมอื่น ๆ คือ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดเป็นร้อยละ 1.83

สำหรับวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบโดยภาพรวมพบว่า ใช้วิธีการนิเทศ กำกับ ติดตามผล มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.40 รองลงมาคือ การจัดประชุมปรึกษาหารือ และการตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 1.94 และ 0.32 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า วิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบมีลักษณะสอดคล้องกัน

การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ข้อมูลที่สถานศึกษานำมาจัดทำสารสนเทศได้แก่ ข้อมูลบุคลากรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.36 รองลงมาคือ ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลวิชาการคิดเป็นร้อยละ 13.35 และ 11.09 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 1, 3 และ 4 มีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินผลภายในสถานศึกษามีลักษณะสอดคล้องกันและสอดคล้องกับภาพรวม ส่วนโรงเรียนรูปแบบที่ 2

ข้อมูลที่น่ามาจัดทำสารสนเทศมากที่สุดคือข้อมูลการประชาสัมพันธ์โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 4.63 รองลงมาคือ ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 3.55 และ 3.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวน ร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้าน การปรับปรุงการปฏิบัติงาน (N=929)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. การปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษา					
1) วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา	100 (10.76)	115 (12.38)	238 (25.62)	233 (25.08)	686 (73.84)
2) กำหนดโครงการ/แนวทางแก้ไขในระยะต่อไป	93 (10.01)	109 (11.73)	237 (25.51)	236 (25.40)	675 (72.66)

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

การปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ลักษณะของการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ได้แก่ การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 73.84 และการกำหนดโครงการหรือแนวทางแก้ไขในระยะต่อไปคิดเป็นร้อยละ 72.66 เมื่อพิจารณาตามรูปแบบของโรงเรียนพบว่า ลักษณะของการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 รูปแบบไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 4.19 จำนวน ร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้าน การรายงานประเมินตนเอง (N=929)

แนวทางการปฏิบัติ	รูปแบบโรงเรียน				รวม
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การเขียนรายงานประเมินตนเอง					
1. ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	80 (8.61)	78 (8.40)	155 (16.68)	123 (13.24)	436 (46.93)
2. ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	32 (3.44)	47 (5.06)	107 (11.52)	156 (16.79)	342 (36.81)

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการเขียนรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน โดยภาพรวม

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวทางการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาด้านการเขียนรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่า การเขียนรายงานการประเมินตนเองภาคเรียนละ 1 ครั้งมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.93 และการเขียนรายงานการประเมินตนเองปีการศึกษาละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 36.81 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบโรงเรียนพบว่า โรงเรียนรูปแบบที่ 4 มีการรายงานการประเมินตนเองปีการศึกษาละ 1 ครั้งมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.61 แตกต่างจากภาพรวมและโรงเรียนรูปแบบอื่นมี การรายงานการประเมินตนเองมีลักษณะสอดคล้องกัน

3.2 การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลภายในสถานศึกษา

ในส่วนนี้เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ควรปฏิบัติ และที่ปฏิบัติได้จริงตามความคิดเห็นของครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมดังรายละเอียดในตารางที่ 4.20 ถึง 4.22

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ควรปฏิบัติจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

ผู้ที่มีส่วนร่วม	รูปแบบโรงเรียน								รวม	
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		รูปแบบที่ 4			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. ผู้บริหาร	32.02	9.96	31.23	10.41	31.86	10.93	28.89	13.19	30.79	11.47
2. ครู	33.46	9.32	31.40	8.39	27.05	8.70	25.00	8.11	28.48	9.14
3. นักเรียน	17.12	6.13	18.77	10.79	13.78	8.91	17.17	12.23	16.53	10.21
4. ผู้ปกครอง	8.56	4.88	9.25	3.89	11.79	5.16	11.97	6.12	10.72	5.40
5. คณะกรรมการ										
สถานศึกษา	8.65	4.55	9.35	4.09	15.19	6.86	15.75	11.73	12.94	8.65
6. อื่น ๆ	0.19	0.97	-	-	0.32	1.47	1.22	3.38	0.52	2.17

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ควรปฏิบัติจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน จากการกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ย ผู้ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ควรปฏิบัติคือ ผู้บริหาร, ครู, นักเรียน, คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 30.79, 28.48, 16.53, 12.94, 10.72 และ 0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ
ปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ปฏิบัติได้จริงจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน

ผู้ที่มีส่วนร่วม	รูปแบบโรงเรียน								รวม	
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		รูปแบบที่ 4			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. ผู้บริหาร	31.35	8.17	32.28	11.26	34.94	15.66	34.94	19.70	33.72	15.30
2. ครู	31.44	9.36	34.04	8.89	27.82	11.04	30.61	12.72	30.69	11.09
3. นักเรียน	17.69	6.22	17.46	7.63	12.78	10.63	14.89	14.53	15.35	11.07
4. ผู้ปกครอง	9.52	3.47	7.99	4.86	9.94	5.89	8.58	5.33	9.02	5.14
5. คณะกรรมการ										
สถานศึกษา	10.00	3.43	8.24	4.05	13.56	7.59	9.84	7.03	10.59	6.43
6. อื่น ๆ	-	-	-	-	0.96	5.81	1.13	3.33	0.64	3.64

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติได้จริงจำแนกตามรูปแบบโรงเรียน จากการกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยผู้ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ปฏิบัติได้จริงคือ ผู้บริหาร, ครู, นักเรียน, คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ได้แก่นักเรียนที่เกี่ยวข้อง และชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย 33.72, 30.69, 15.35, 10.59, 9.02 และ 0.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
ประเมินผลภายในสถานศึกษาโดยการทดสอบที (t-test)

บุคคลที่มีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ	Mean	S. D.	df	t
1. ผู้บริหาร	ควรปฏิบัติ	30.794	11.472	276	-3.849*
	ได้ปฏิบัติจริง	33.718	15.295		
2. ครู	ควรปฏิบัติ	28.484	9.141	276	-3.835*
	ได้ปฏิบัติจริง	30.686	11.094		
3. นักเรียน	ควรปฏิบัติ	16.534	10.210	276	-14.739*
	ได้ปฏิบัติจริง	30.686	11.094		
4. ผู้ปกครอง	ควรปฏิบัติ	10.720	5.398	276	4.931*
	ได้ปฏิบัติจริง	9.018	5.141		
5. คณะกรรมการสถานศึกษา	ควรปฏิบัติ	12.944	8.653	276	4.828*
	ได้ปฏิบัติจริง	10.588	6.435		
6. อื่น ๆ (ชุมชน, หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)	ควรปฏิบัติ	0.523	2.170	276	-0.629*
	ได้ปฏิบัติจริง	0.639	3.644		

*p<.05

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงาน ของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา ระหว่างระดับการปฏิบัติที่ควรปฏิบัติ และที่ปฏิบัติได้จริง โดยการทดสอบที (t-test) พบว่า ระดับการปฏิบัติของบุคคลที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ควรปฏิบัติ และที่ได้ปฏิบัติจริงทั้ง 6 กลุ่มจากการตอบแบบสอบถามของครู 277 คน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในกลุ่มผู้บริหาร ครู นักเรียน และกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าได้ปฏิบัติจริงสูงกว่าที่ควรปฏิบัติพบว่าค่าเฉลี่ยที่ได้ปฏิบัติจริงสูงกว่าที่ควรปฏิบัติ สำหรับกลุ่มผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยที่ได้ปฏิบัติจริงต่ำกว่าที่ควรปฏิบัติ

3.3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบมาทั้ง 93 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงนำวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ โดยแบ่งเป็นประเด็นปัญหา 9 ประเด็น และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 19 ประเด็นดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.23 และ 4.24

ตารางที่ 4.23 ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นปัญหา	จำนวน
1. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษา	9
2. การสร้างหลักฐานประกอบการประเมินทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน/สร้างภาพทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง	5
3. ขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณ	4
4. การประเมินผลภายในเป็นการเพิ่มภาระในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร	4
5. ผู้บริหาร ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินเป็นอย่างดี	3
6. ผู้บริหาร ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นและดูแลผู้ได้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด	2
7. ขาดการยอมรับศักยภาพของการทำงานเป็นทีม /บุคลากรแบ่งพรรคพวกในการทำงาน	2
8. ผู้ปกครองไม่สละเวลาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน/ดูแลนักเรียน	1
9. ผู้ประเมินไม่มีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ	1

ตารางที่ 4.23 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นมา จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 93 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าประเด็นที่เป็นปัญหาในการประเมินผลภายในมีทั้งหมด 9 ประเด็น ประเด็นที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาจำนวน 9 คน การสร้างหลักฐานประกอบการประเมินทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน/สร้างภาพทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่

แท้จริงจำนวน 5 คน และขาดการยอมรับศักยภาพของการทำงานเป็นทีม/บุคลากรแบ่งพรรคพวกในการทำงานจำนวน 4 คน เท่ากับการประเมินผลภายในเป็นการเพิ่มภาระในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษา

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน
1. ควรจัดให้มีการประเมินผลภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน	31
2. บุคลากรทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา	18
3. ควรประเมินจากสภาพจริง ไม่ควรเน้นที่เอกสารประกอบการประเมิน	13
4. แจ้งผลการประเมินต่อคณะครูทุกท่านรวมทั้งผู้ปกครอง เพื่อจะได้ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขในจุดด้อยต่อไป	6
5. ควรลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง	6
6. ควรนำเสนอรูปแบบและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	5
7. การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กและรักษามาตรฐานให้ดีขึ้นมิใช่ประเมินแบบจับผิด	5
8. ควรมีการนิเทศกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด	4
9. สร้างความตระหนักในผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษา	4
10. ควรส่งวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูอย่างชัดเจน	3
11. ควรจัดระบบข้อมูลให้เป็นระเบียบและตามความเป็นจริง	2
12. มีการคิดเพื่อก่อและปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องในทุกๆด้านเพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน	1
13. น่าจะประเมินทุกโรงเรียนในปีเดียวกัน	1
14. สถานศึกษาผ่านการประเมินแล้วสามารถควรอยู่ในบรรทัดฐานที่ผ่านนั้น ได้ก่างถาวร	1
15. ควรให้ผู้บริหารและตัวแทนครูในโรงเรียนเป็นผู้ประเมินผลเพราะ ได้อยู่ใกล้ชิดและทราบถึงผลงานการปฏิบัติงานและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภายในโรงเรียนตลอดปีการศึกษา	1
16. หัวข้อที่ประเมิน เน้นที่จำเป็น ทำได้จริง เพราะหน้าที่หลักคือสอนนักเรียนให้คำแนะนำ นักเรียนให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	1
17. ควรมีการประเมินผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1
18. อยากให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานปกติ (ประจำวัน) ของครู	1
19. มีการเผยแพร่เอกสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยตลอด	1

ตารางที่ 4.24 แสดงประเด็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลภายในสถานศึกษาจากผู้เสนอแนะมาทั้ง 93 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีประเด็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมจำนวน 19 ประเด็น ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการประเมินผลภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันจำนวน 31 คน บุคลากรทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานประเมินผลภายในสถานศึกษาจำนวน 18 คน และควรประเมินจากสภาพจริง ไม่เน้นที่เอกสารประกอบการประเมินจำนวน 13 คน ตามลำดับ